

De gelekte toets

In week 26 hadden we op havo-4 een proefwerkweek. Voor Nederlands zouden we een toets Tekstverklaring krijgen. Voor mij als NT2-spreker is Nederlands een moeilijk vak. In de pauze ná de toets hoorde ik dat de helft van de klas door leerling X was ingelicht over de vragen en antwoorden. Hij had de toets namelijk bij een ander vak open en bloot op tafel zien liggen en de koptekst in zijn oren geknoopt; vervolgens had hij de koptekst thuis gegoogled (het bleek een oude CE-tekst te zijn) en de antwoorden erbij gezocht. Op de ochtend van de toets had hij die antwoorden doorgespeeld aan ieder die het horen wilde. Maar, zoals gezegd, hij had lang niet iedereen bereikt. Ik was bijvoorbeeld rechtstreeks van de fietsenstalling naar het lokaal gelopen om de toets te maken. Ik heb die zelfde dag nog mijn docent Nederlands, die tevens mijn mentrix is, ingelicht dat vele leerlingen voorkennis hadden gehad, overigens zonder namen te noemen. Zij heeft op haar beurt de sectie Nederlands en de afdelingsleider van de voorkennis op de hoogte gesteld. Donderdag kregen de havo-4 klassen te horen dat de toets moest worden overgemaakt. En dat was nou ook weer niet mijn bedoeling ...

Mijn vraag aan het forum (FOK 26/6/2013) is nu: heb ik er goed aan gedaan de voorkennis te melden of wordt dat als laaghartige verklikkerij beschouwd? ¹ Ik ken de Nederlandse verhoudingen niet zo goed, want ik woon hier nog niet zo lang. In elk geval kan ik me voorstellen dat medeleerlingen mijn actie niet op prijs stellen. Ik heb ook dringend aan mijn mentor verzocht geheim te houden dat die melding van mij afkomstig is (en bij mijn weten heeft ze zich daaraan gehouden).

Persoonlijk ben ik van mening dat iedere leerling het toetscijfer moet krijgen dat hij of zij verdient. Ten gevolge van de wijdverbreide voorkennis heeft de toets niet aan zijn doel beantwoord. De prestaties van de toetsdeelnemers zouden zodoende immers oneerlijk becijferd worden. Ik vond dat ik dat aan mijn docent moest melden. Maar hoe denken jullie hierover? Bedankt alvast, TS

1. Klokkenluiden is verwerpelijk, evenals het verlinken van individuele fraudeurs

kr#2: Voor mij verdient TS met haar interventie het laagst mogelijke cijfer, een één dus.

ky#5: TS stelt zich buiten de groep.

dl#21: TS is een nerd zonder vrienden.

at#110: Een vieze judas.

ib#114: Een NSB'er.

ge#63: Snitches get stitches.

sn#72: Zo is het.

sp#7: Als klikspaan TS door de mand valt, hebben haar medeleerlingen alle reden om haar flink aan te pakken.

jo#82/84/85/93/105: Ik hoop dat moraalridder TS door de mand valt en dat ze het op die manier afleert. Ik word erg moe van dit soort sneue lieden. De middelbare school is er om samen plezier te maken. Spieken en fraude maken deel uit van het spel. Iedereen doet het wel eens als je veertien tot zestien jaar bent. Maak er geen probleem van. Waar maak je je druk om? Als [leerplichtige] leerling op de middelbare school kijk je anders tegen je opleiding aan dan als je later een zelfgekozen opleiding in het hoger onderwijs volgt.

lb#13/19/33/51: Zeker één van die dikke meiden achterin de klas. Ze verdient gewoon een paar tikken. Fraudebestrijding is de taak van leraren en niet van leerlingen.

jo#84: TS moet niet denken dat leraren blij zijn met dit soort interventies van een leerling. Het geeft voor hen alleen maar gedoe en uiteindelijk krijgt iedere leerling toch ongeveer wel de eindexamencijfers die hij/zij verdient.

zg#56: TS is een Prinzipienreiter, ze moet nog leren dat het beter is soms een oogje dicht te knijpen.

zg#17: Het is misselijk medeleerlingen een goed cijfer te misgunnen, ook al hebben ze dat niet eerlijk verdiend.

ge#28/30/39/45/48/54: Eens met de vorige spreker. Verklikken is te zwak uitgedrukt, dit is gewoon vuil matennaaien.

so#79: Ook al heeft TS geen namen genoemd, toch is haar melding onvergeeflijk.

¹ <http://forum.fok.nl/topic/1989539> [In het onderhavige blogbericht doe ik parafaserend verslag van de forum-discussie. Ik heb twee gegevens erbij verzonnen, waarvan ik niet zeker weet of ze waar zijn: dat de vraagsteller NT2-spreker is en dat ze haar voorgaande schoolloopbaan deels in het buitenland heeft doorgebracht. Mijn eigen commentaren heb ik gecursiveerd.]

2. Nuancerende kanttekeningen

ro#59: Je mag maten naaien als ze zich zelf niet als maat blijken te gedragen. Als ze TS bewust buiten hun valse spel zouden hebben gehouden, dan zou TS het volste recht hebben gehad hen te verlinken.

as#66: Inderdaad, je kan het niet maken medeleerlingen te verlinken als ze je hebben aangeboden in hun valse spel te delen. Maar nu dat niet het geval was, is er niks mis mee dat TS doet wat haar eerlijker lijkt.

za#10: Het maakt wel verschil of TS een algemene melding gedaan heeft of dat ze namen genoemd zou hebben en daarmee bepaalde leerlingen zou hebben verlinkt. *[In de forumdiscussie blijft een andere vraag buiten beschouwing: maakt het een verschil **hoeveel** leerlingen vals hebben gespeeld? Volgens TS heeft circa de helft van de toetsdeelnemers valsgespeeld!]*

jb#113: De gevolgen van de melding (iedereen moet de toets overdoen) zijn niet desastreus omdat TS geen namen heeft genoemd. De boosdoeners hebben het ook aan zichzelf te wijten. Dat komt ervan als je enerzijds het valse spel niet tot een klein groepje intimi beperkt en anderzijds niet alle leerlingen aanbiedt in het valse spel te delen.

sl#78: Zolang TS geen namen heeft genoemd, is zij geen verklikker en heeft zij de juiste keuze gemaakt.

td#22: Ik blijf steken op de vraag met welk motief de melding is gedaan. Is het uit principiële integriteit of is het de kif dat sommigen (waaronder TS) geen gelegenheid hebben gehad vals spel te plegen?

zg#34/37/40: Eens met de vorige spreker.

zg#25: Zou TS het billijken dat een ander tot deze interventie zou overgaan (met het risico dat allen de toets moesten overdoen), als zij zelf tot de valspelers behoorde?

mg#95: Gesteld nou dat TS als motief voor de melding heeft gehad dat zij haar tweejarige examenperiode niet door frauderende hufters wil laten verpesten? Denk aan de recente fraude bij Ibn Ghaldoun rond het centraal schriftelijk eindexamen.² We kunnen haar nu wel hard afvallen, maar tegelijkertijd worden die hufters daarmee gesterkt in hun immorele gedrag.

3. Klokkenuiden is verwerpelijk, tenzij ...

lb#15: Het klikken van TS is verwerpelijk, aangezien het niet aannemelijk was dat ze ten gevolge van het valse spel benadeeld zou worden (het cijfer van TS wordt er niet slechter door).

ge#42/57: Eens met de vorige spreker.

ch#67: Eens met de vorige sprekers.

tb#32: TS kan wel degelijk schade oplopen, namelijk als docenten hun normering plegen aan te passen wanneer er te veel onvoldoendes dreigen te vallen. *[In de forumdiscussie blijft een andere shadeaspect buiten beschouwing: als fraudeurs tegen de lamp lopen, worden ze gewoonlijk zwaar gestraft (met het cijfer 1 of eventueel zelfs met uitsluiting of schorsing). Het is denkbaar dat niet-fraudeurs zich proberen vrij te pleiten door zich via een melding van de fraude te distantiëren.]*

pe#98/100: Inderdaad, vaak wordt de waardering van de toets achteraf bijgesteld. Als de meerderheid de toets heel goed maakt, wordt het aantal punten dat je voor een zes moet halen verhoogd.

bl#60/69: TS heeft wel degelijk baat bij fraudebestrijding, want oneerlijke toetsing vertekent de eindcijfers en verkleint daarmee de lotingskans van eerlijke leerlingen bij de toelatingsselectie tot vervolgoopleidingen. Niemand kan haar dan ook kwalijk nemen als ze aanstuurt op ongeldigverklaring van de gelekte toets en afname van een vervangende toets.

jb#113: Ik vind de fraudemelding met name wenselijk om de docent erop te attenderen dat ze voortaan geen oude examenteksten moet gebruiken.

bl#81/115: Het is niet in den haak dat de docent oude eindexamenopgaven heeft gebruikt, want daarmee loopt men het risico dat leerlingen bevoordeeld worden die al met die opgaven geoefend hebben.

4. Klokkenuiden is goed

bl#61: Bovendien handelen klokkenuiden in het belang van de maatschappij.

bl#108: Fraudemeldingen binnen het voortgezet onderwijs zijn ook belangrijk voor de handhaving van het niveau van de vervolgoopleidingen, aangezien het beginniveau van opleidingen veelal wordt afgestemd op het feitelijke niveau van de toegelaten eerstejaarsstudenten.

tl#62: Het zou inderdaad ongewenst zijn als mensen dankzij onverdiend hoge cijfers in verantwoordelijke maatschappelijke posities (bv. in het beroep van chirurg) terecht zouden komen.

sl#78: Zolang TS geen namen heeft genoemd is zij geen verklikker en heeft zij de juiste keuze gemaakt.

iw#112: Ik vind dat TS eerbaar en eerlijk heeft gehandeld. Mensen die er anders over denken, verdienen een schop onder hun achterste.

² <http://www.ad.nl/ad/nl/1012/Nederland/article/detail/3462490/2013/06/20/Heel-6-vwo-Ibn-Ghaldoun-wist-van-examendiefstal.dhtml>

bl#60/69/70/80: Het is goed dat er een vervangende toets is afgenomen. Met de fraudeurs hoef je geen medelijden te hebben en voor de eerlijke leerlingen kost het niet veel extra werk.

hb#6: Heel goed van TS. Nu moeten ze alsnog leren voor hun proefwerk.

as#71: Compleet met de vorige sprekers eens.

gr#87/89/90: Goed gedaan. Ik had het ook gedaan. Laat de mensen die je afzeiken maar links liggen. Het zijn toch kneuzen die van alles en al willen profiteren. Die janken altijd het hardst. Iedereen moet gewoon gelijke kansen krijgen. In het hoger onderwijs heb ik ook kneuzen erbijgelapt die niet eerlijk wilden spelen. Het gaat om z'n 10%. Die lap ik er gewoon hard bij. *[Maakte het voor jouw aangiftebereid nog verschil of je persoonlijk schade meende te kunnen ondervinden van het spiek-, plagiaat- of meeliftgedrag van je medestudenten?]*

dt#102: Ik herken de afwijzing van fraude, zoals verwoord door de vorige spreker. In het hoger onderwijs willen goedwillende studenten voorkomen dat de waarde van hun diploma wordt aangetast: door fraude wordt de reputatie van de uitgereikte diploma's geschaad *[mede gelet op het feit dat er geen centrale afsluitende examens zijn]*.

5. Klokkenuiden is goed, tenzij ...

go#109: Enerzijds is de melding goed, maar anderzijds heeft TS grote persoonlijke risico's genomen. Als ze door de mand valt, ligt ze eruit bij haar medeleerlingen.

jb#113: Als TS echt bang is voor deze risico's, kan ze misschien beter zelf aan haar klas vertellen dat ze de fraude gemeld heeft. Dat kunnen ze waarschijnlijk beter waarderen dan als ze het van iemand anders horen.

dt#75: We hebben het hier over een melding van wijdverbreide fraude bij een proefwerk in de bovenbouw van de middelbare school, maar bij een onderdeel van het centraal schriftelijk eindexamen *[zoals bij Ibn Ghaldoun]* zou zo'n fraudemelding wel erg zware gevolgen voor de deelnemers hebben. *[En evenzo in het hoger onderwijs: wie wil het op z'n geweten hebben dat alle 200 deelnemers hun omvangrijke tentamen moeten overmaken ten gevolge van zijn of haar melding van wijdverbreide fraude?]*

Wes Holleman

weblog onderwijs 9-7-2013

<http://www.onderwijsethiek.nl>